

NR 59/2015

**OPINIE O DZIAŁALNOŚCI
PARLAMENTU, PREZYDENTA I PKW**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 9 stycznia 2015 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Regularnie pytamy Polaków o opinie na temat działalności parlamentu i prezydenta. W kwietniu¹ sprawdziliśmy ponadto, jak oceniane jest funkcjonowanie Państwowej Komisji Wyborczej.

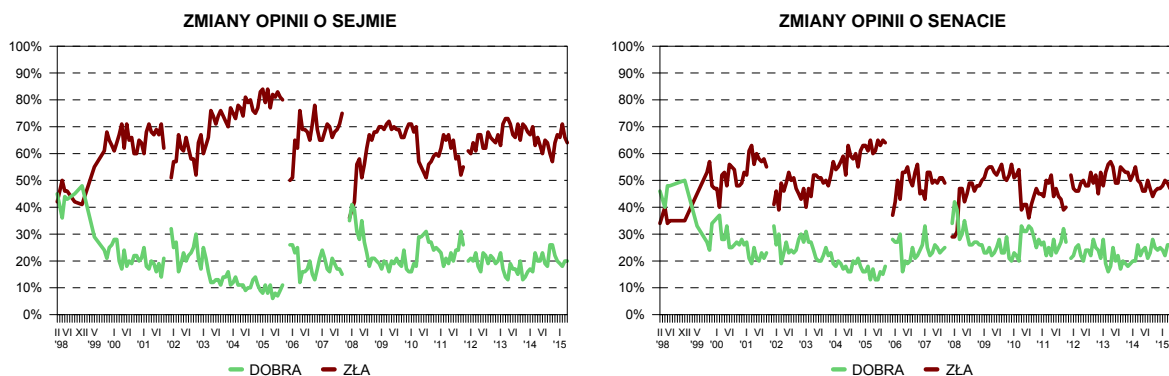
OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

Kwietniowe notowania parlamentu są zbliżone do ubiegłomiesięcznych. Praca parlamentarzystów niezmiennie jest przez Polaków wyraźnie częściej krytykowana niż odbierana pozytywnie. Obecnie działalność izby niższej negatywnie ocenia niemal dwie trzecie respondentów (64%, o 2 punkty mniej niż w marcu), a izby wyższej – blisko połowa (47%, również o 2 punkty mniej niż w marcu). Pozytywne opinie o pracy posłów wyraża co piąty badany (20%), a o pracy senatorów – co czwarty (26%).

Tabela 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań												Zmiany III – IV '15	
		2014										2015			
		IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III		IV
		w procentach													
Sejm	dobra	20	20	23	19	18	26	26	22	20	19	18	20	20	0
	zła	66	63	60	65	64	60	57	64	67	66	71	66	64	-2
	Trudno powiedzieć	14	17	17	16	18	14	17	14	13	15	11	14	16	+2
Senat	dobra	22	24	25	21	23	28	25	24	25	24	22	26	26	0
	zła	49	46	46	50	47	44	46	47	47	48	50	49	47	-2
	Trudno powiedzieć	29	30	29	29	30	28	29	29	28	28	28	25	27	+2

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (299) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 16–22 kwietnia 2015 roku na liczącej 1027 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

We wszystkich analizowanych grupach społecznych działalność parlamentarzystów częściej jest krytykowana niż chwalona. Pozytywnie o pracy posłów nieco częściej niż inni wypowiadają się najstarsi ankietowani, najslabiej wykształceni, osoby z gospodarstw domowych o najniższych dochodach *per capita*, natomiast negatywnym ocenom funkcjonowania obu izb parlamentu zauważalnie sprzyja zła sytuacja materialna badanych.

Niezadowolenie z efektów pracy posłów deklaruje ponad połowa zwolenników PO, po dwie trzecie respondentów zamierzających głosować w ewentualnych wyborach parlamentarnych na SLD lub PSL, siedmiu na dziesięciu popierających PiS (wraz z SP, PR i Prawicą RP) i aż dziewięciu na dziesięciu potencjalnych wyborców partii KORWiN.

Tabela 2

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	35	52	13
SLD*	31	65	4
PSL*	21	66	14
PiS (wraz z Solidarną Polską, Polską Razem i Prawicą RP)	21	71	8
KORWiN*	5	93	2
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	13	65	22
Niezamierzający głosować	12	66	22

* Dane dotyczące tych partii należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczbę ich zwolenników w próbie

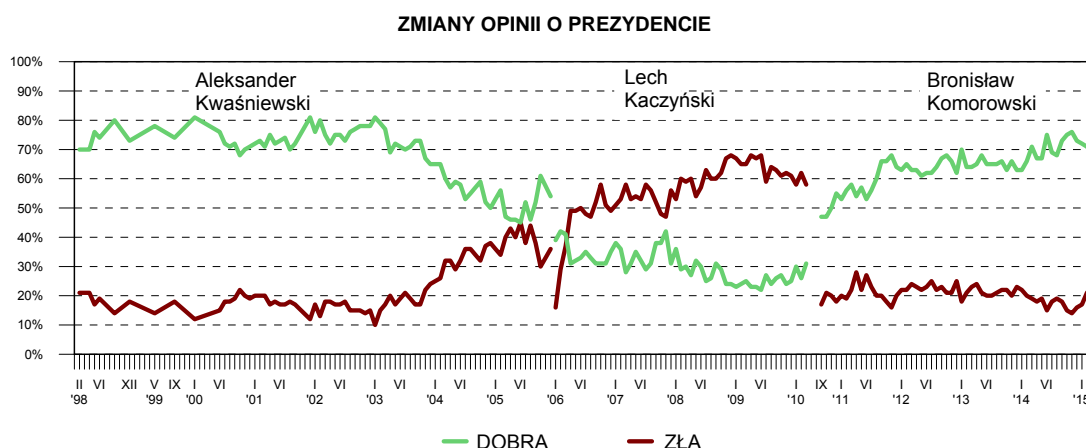
OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

Od marca znacząco pogorszyły się notowania prezydenta Bronisława Komorowskiego. O 9 punktów (do 60%) zmniejszył się odsetek osób zadowolonych z jego prezydentury i w porównywalnym stopniu przybyło tych, które oceniają ją negatywnie

(o 8 punktów, do 31%). Trzeba zaznaczyć, że obecny poziom niezadowolenia z działalności głowy państwa jest najwyższy w tej kadencji, a liczba respondentów wypowiadających się o niej z uznaniem – najniższa od mniej więcej trzech lat.

Tabela 3

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań												Zmiany III – IV '15	
	2014								2015					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III		IV
	w procentach													
Dobra	67	67	75	69	68	73	75	76	73	72	71	69	60	-9
Zła	18	19	15	18	19	18	15	14	16	17	21	23	31	+8
Trudno powiedzieć	15	14	10	13	13	9	10	10	11	11	8	8	9	+1

We wszystkich analizowanych grupach społecznych badani pozytywnie oceniający obecną prezydenturę przeważają nad niezadowolonymi. Z uznaniem wypowiadają się o niej przede wszystkim najstarsi respondenci, a także osoby o lewicowych lub centrowych poglądach politycznych, natomiast z dezaprobatą – badani mający od 25 do 34 lat, mieszkańcy największych aglomeracji, źle sytuowani, nieuczestniczący w praktykach religijnych oraz identyfikujący się z prawicą.

Zadowolenie z obecnej prezydentury jest prawie powszechne wśród zwolenników PO. Wyraża je również zdecydowana większość osób zamierzających głosować w ewentualnych wyborach parlamentarnych na PSL lub SLD. Z kolei potencjalni wyborcy PiS (wraz z SP, PR i Prawicą RP), a także partii KORWiN na ogół negatywnie oceniają działalność głowy państwa.

Tabela 4

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności prezydenta Bronisława Komorowskiego		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	97	2	2
PSL*	78	11	12
SLD*	66	28	6
PiS (wraz z Solidarną Polską, Polską Razem i Prawicą RP)	38	54	8
KORWiN*	23	76	2
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	55	32	14
Niezamierzający głosować	46	37	17

* Dane dotyczące tych partii należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczbę ich zwolenników w próbie

Nieliczni spośród głosujących na Bronisława Komorowskiego w II turze wyborów prezydenckich w 2010 roku zaliczają się do rozczarowanych jego działalnością jako głowy państwa, ogromna większość zaś wypowiada się o niej z uznaniem. Z kolei niemal siedmiu na dziesięciu ówczesnych wyborców Jarosława Kaczyńskiego negatywnie ocenia tę prezydenturę, przeciwnego zdania jest zaledwie co czwarty.

Tabela 5

Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich w 2010 roku	Oceny działalności prezydenta Bronisława Komorowskiego		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Głosujący na Bronisława Komorowskiego	83	13	4
Głosujący na Jarosława Kaczyńskiego	25	68	8
Niegłosujący	50	38	12

OCENY DZIAŁALNOŚCI PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

Dymisja przewodniczącego i pozostałych członków Państwowej Komisji Wyborczej oraz powołanie nowego składu nie wpłynęły istotnie na jej społeczny odbiór, na którym prawdopodobnie w dużym stopniu zaważyły problemy z liczeniem głosów w ostatnich wyborach. Kilka miesięcy po wyborach samorządowych i w przeddzień kolejnego głosowania nadal ponad połowa Polaków (55%, o 4 punkty mniej niż w styczniu tego roku) negatywnie odnosi się do działalności PKW, natomiast dobrze ocenia ją zaledwie jedna czwarta (24%).

Tabela 6

Oceny działalności Państwowej Komisji Wyborczej	Wskazania respondentów według terminów badań		
	XII 2014	I 2015	IV 2015
	w procentach		
Dobra	22	23	24
Zła	63	59	55
Trudno powiedzieć	15	18	21

Nieufnością wobec PKW cechują się przede wszystkim badani z wyższym wykształceniem, mieszkańcy największych aglomeracji, uzyskujący najwyższe dochody *per capita*, a także deklarujący prawicowe lub lewicowe poglądy polityczne. Na tle innych nieznacznie lepiej funkcjonowanie PKW oceniają najmłodszy ankietowani, uzyskujący relatywnie niskie dochody oraz identyfikujący się z politycznym centrum.

W analizowanych elektoratach również zaznacza się krytyczne nastawienie do tej instytucji. Najczęściej deklarują je sympatycy partii KORWiN oraz wyborcy PiS (wraz z SP, PR, Prawicą RP), nieco rzadziej – zwolennicy SLD i ugrupowań koalicji rządowej, choć również wśród nich oceny złe przeważają nad dobrymi.

Tabela 7

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Państwowej Komisji Wyborczej		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD*	41	51	8
PO	34	52	14
PSL*	33	47	20
PiS (wraz z Solidarną Polską, Polską Razem i Prawicą RP)	20	68	12
KORWiN*	15	76	8
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	21	49	30
Niezamierzający głosować	12	54	34

* Dane dotyczące tych partii należy traktować ostrożnie ze względu na niewielką liczbę ich zwolenników w próbie

W kwietniu notowania parlamentu pozostają stabilne. Efekty pracy obu izb nadal są odbierane przez Polaków na ogół negatywnie. W opiniach na temat działalności głowy państwa wciąż dominują oceny pozytywne, niemniej od marca ich liczba zauważalnie zmalała (jest najniższa od mniej więcej trzech lat), a odsetek osób niezadowolonych jest rekordowo

wysoki. Wydaje się, że pogorszenie ocen, które stopniowo postępuje od grudnia ubiegłego roku, a w ostatnim czasie miało bardziej gwałtowny przebieg, jest efektem kampanii wyborczej i zbliżającego się głosowania – nie tylko dlatego, że, jak pokazuje nasz ostatni sondaż², rośnie popularność innych kandydatów (Andrzeja Dudy, Pawła Kukiza), którzy stają się dla coraz większej grupy Polaków sensowną alternatywą do sprawowania tego urzędu, ale też prawdopodobnie dlatego, że wizerunkowi prezydenta, który w sposób skuteczny budowany był na unikaniu polityki konfliktu i niewdawaniu się w spory na poziomie partyjnym, szkodzi konfrontacja będąca nieodłącznym elementem kampanii wyborczych.

Mimo że od wyborów samorządowych minęło już kilka miesięcy i zmienił się skład PKW, Polacy nadal dość nieufnie odnoszą się do funkcjonowania tej instytucji. Trudno przewidzieć, czy zbliżające się wybory prezydenckie poprawią jej społeczny odbiór.

Opracował

Michał FELIKSIĄK

---

² Więcej w komunikacie CBOS „Preferencje w wyborach prezydenckich”, kwiecień 2015 (oprac. A. Cybulska).

A N E K S

Tabela 1

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Sejmu?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		20	64	16	1025
Płeć	Mężczyźni	19	72	9	496
	Kobiety	22	58	21	529
Wiek	18-24 lata	22	58	20	116
	25-34	16	70	14	201
	35-44	18	62	20	177
	45-54	17	70	13	161
	55-64	23	65	12	181
	65 lat i więcej	26	60	14	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	21	62	17	409
	Miasto do 19 999	21	66	13	155
	20 000 - 99 999	23	63	14	180
	100 000 - 499 999	20	64	17	176
	500 000 i więcej mieszk.	14	76	10	105
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	27	54	19	213
	Zasadnicze zawodowe	19	66	15	250
	Średnie	20	65	15	316
	Wyższe	16	71	13	246
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	17	72	11	120
	Średni personel, technicy	17	72	11	60
	Pracownicy adm.-biurowi	19	68	13	84
	Pracownicy usług	25	61	14	68
	Robotnicy wykwalifikowani	19	65	15	116
	Robotnicy niewykwalifik.	15	63	22	48
	Rolnicy	20	66	14	34
	Pracujący na własny rach.	24	66	9	36
	Bezrobotni	18	61	20	84
	Emeryci	21	65	13	197
	Renciści	28	55	17	63
	Uczniowie i studenci	24	56	20	65
	Gospodynie domowe i inni	21	56	22	50
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	26	54	20	128
	Od 650 do 999 zł	20	66	14	148
	Od 1000 do 1399 zł	19	67	14	189
	Od 1400 zł do 1999 zł	25	64	11	134
	2000 zł i więcej	21	70	9	173
Ocena własnych war. mater.	Źłe	12	76	12	125
	Średnie	21	63	16	450
	Dobre	22	63	16	451
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	22	55	23	55
	Raz w tygodniu	23	63	13	452
	1-2 razy w miesiącu	23	64	13	159
	Kilka razy w roku	16	63	21	211
	W ogóle nie uczestniczy	13	77	10	134
Poglądy polityczne	Lewica	25	71	4	134
	Centrum	24	62	14	342
	Prawica	18	74	8	326
	Trudno powiedzieć	16	51	33	224

Tabela 2

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Senatu?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		26	47	27	1026
Płeć	Mężczyźni	25	54	21	497
	Kobiety	26	40	34	529
Wiek	18-24 lata	27	39	34	116
	25-34	22	50	27	201
	35-44	26	41	33	179
	45-54	21	56	24	161
	55-64	29	48	23	181
	65 lat i więcej	29	44	27	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	25	45	29	410
	Miasto do 19 999	24	49	27	155
	20 000 - 99 999	29	49	22	180
	100 000 - 499 999	23	45	32	176
	500 000 i więcej mieszk.	27	50	23	105
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	22	39	39	213
	Zasadnicze zawodowe	25	52	23	251
	Średnie	25	48	27	316
	Wyższe	30	46	24	246
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	27	50	22	120
	Średni personel, technicy	25	48	27	60
	Pracownicy adm.-biurowi	32	49	19	84
	Pracownicy usług	28	50	22	68
	Robotnicy wykwalifikowani	23	48	29	116
	Robotnicy niewykwalifik.	23	50	27	48
	Rolnicy	19	51	30	34
	Pracujący na własny rach.	31	38	31	37
	Bezrobotni	18	51	32	84
	Emeryci	28	47	25	197
	Renciści	20	39	42	63
	Uczniowie i studenci	27	33	39	65
	Gospodynie domowe i inni	24	48	28	50
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	24	50	25	128
	Od 650 do 999 zł	28	50	22	148
	Od 1000 do 1399 zł	24	44	32	189
	Od 1400 zł do 1999 zł	27	48	25	134
	2000 zł i więcej	32	48	20	173
Ocena własnych war. mater.	Źle	12	60	28	125
	Średnie	26	46	28	450
	Dobre	29	44	27	452
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	24	42	33	55
	Raz w tygodniu	29	46	25	452
	1-2 razy w miesiącu	25	48	27	159
	Kilka razy w roku	24	43	33	211
	W ogóle nie uczestniczy	15	59	26	134
Poglądy polityczne	Lewica	30	47	22	134
	Centrum	29	46	25	342
	Prawica	26	53	20	326
	Trudno powiedzieć	17	37	46	225

Tabela 3

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność prezydenta Bronisława Komorowskiego?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		60	31	9	1024
Płeć	Mężczyźni	59	35	6	496
	Kobiety	62	26	12	528
Wiek	18-24 lata	56	28	16	116
	25-34	52	42	6	200
	35-44	63	21	16	177
	45-54	61	35	4	161
	55-64	60	31	9	181
	65 lat i więcej	69	25	6	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	65	27	8	408
	Miasto do 19 999	62	28	10	156
	20 000 - 99 999	59	30	11	180
	100 000 - 499 999	52	36	11	176
	500 000 i więcej mieszk.	58	40	2	105
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	65	23	12	213
	Zasadnicze zawodowe	58	33	9	250
	Średnie	60	33	8	315
	Wyższe	59	32	8	246
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	64	28	8	120
	Średni personel, technicy	55	32	13	60
	Pracownicy adm.-biurowi	58	37	5	85
	Pracownicy usług	66	24	10	67
	Robotnicy wykwalifikowani	57	36	6	116
	Robotnicy niewykwalifik.	60	24	17	48
	Rolnicy	58	37	5	34
	Pracujący na własny rach.	59	35	6	36
	Bezrobotni	48	41	11	84
	Emeryci	67	27	5	197
	Renciści	64	25	11	63
	Uczniowie i studenci	59	23	19	65
	Gospodynie domowe i inni	56	32	12	50
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	63	27	9	128
	Od 650 do 999 zł	63	29	7	148
	Od 1000 do 1399 zł	63	29	7	189
	Od 1400 zł do 1999 zł	61	32	7	134
	2000 zł i więcej	58	35	7	173
Ocena własnych war. mater.	Źłe	44	49	7	124
	Średnie	60	30	9	450
	Dobre	65	26	9	450
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	52	33	15	55
	Raz w tygodniu	62	31	7	452
	1-2 razy w miesiącu	61	29	10	159
	Kilka razy w roku	62	24	14	211
	W ogóle nie uczestniczy	57	41	3	134
Poglądy polityczne	Lewica	75	20	5	134
	Centrum	70	23	7	342
	Prawica	50	44	5	326
	Trudno powiedzieć	53	28	20	222

Tabela 4

		Jak by Pan(i) ocenił(a) działalność Państwowej Komisji Wyborczej (PKW)?			Liczba osób
		Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		24	55	21	1024
Płeć	Mężczyźni	21	61	18	496
	Kobiety	26	48	26	528
Wiek	18-24 lata	31	32	37	116
	25-34	20	60	20	201
	35-44	26	56	18	179
	45-54	21	58	21	161
	55-64	22	60	17	179
	65 lat i więcej	25	53	22	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	25	49	26	409
	Miasto do 19 999	25	50	24	155
	20 000 - 99 999	25	56	20	180
	100 000 - 499 999	23	62	15	176
	500 000 i więcej mieszk.	14	69	16	105
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	26	36	38	211
	Zasadnicze zawodowe	23	50	26	251
	Średnie	25	58	17	316
	Wyższe	20	71	9	245
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	24	71	4	120
	Średni personel, technicy	16	68	16	60
	Pracownicy adm.-biurowi	17	67	16	84
	Pracownicy usług	36	52	12	68
	Robotnicy wykwalifikowani	20	52	28	116
	Robotnicy niewykwalifik.	28	39	33	48
	Rolnicy	15	48	37	34
	Pracujący na własny rach.	26	65	9	37
	Bezrobotni	29	37	34	84
	Emeryci	24	56	20	197
	Renciści	20	49	31	61
	Uczniowie i studenci	24	35	42	65
	Gospodynie domowe i inni	26	58	16	50
Dochody na jedną osobę	Do 649 zł	29	48	23	128
	Od 650 do 999 zł	32	43	25	146
	Od 1000 do 1399 zł	24	57	19	189
	Od 1400 zł do 1999 zł	24	63	13	134
	2000 zł i więcej	20	70	11	173
Ocena własnych war. mater.	Źle	21	49	29	124
	Średnie	24	53	23	450
	Dobre	24	58	18	450
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	20	57	23	54
	Raz w tygodniu	23	57	20	452
	1-2 razy w miesiącu	25	53	22	159
	Kilka razy w roku	26	49	25	211
	W ogóle nie uczestniczy	22	58	20	134
Poglądy polityczne	Lewica	26	65	9	134
	Centrum	30	53	18	342
	Prawica	20	68	13	326
	Trudno powiedzieć	19	32	49	223